

ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті проаналізовано графічні комп'ютерні системи для виконання технічних креслень в процесі формування графічних вмінь при вивченні інженерної графіки.

Ключові слова: *інженерна графіка, графічні комп'ютерні системи, технічний кресленник.*

Abstract

The article analyzes graphical computer systems for the implementation of technical drawing in the process of forming graphic skills in the study of engineering graphics.

Keywords: *engineering graphics, graphic computer systems, technical drawing.*

До складу навчального матеріалу з інженерної графіки входять три компоненти: знання, вміння, навички [1]. Процес формування вмінь та їх якість (стійкість, швидкість, безпомилкове виконання різних дій) залежать від змісту навчального матеріалу, індивідуально-психічних особливостей студентів, педагогічної майстерності викладача, навчально-матеріальної бази тощо.

Для успішного вивчення інженерної графіки студентам будуть потрібні специфічні інтелектуальні навички, що залежать від розвитку просторового мислення. Суть його полягає у виділенні й уявному збереженні просторової структури об'єкта, взаємозв'язків між його елементами, незважаючи на зміни в просторі [2]. Важливу роль у засвоєнні знань і формуванні вмінь з інженерної та комп'ютерної графіки студентами відіграє уява – створення образів на основі вже наявних. Тому при навчанні використовується принцип віртуалізації освіти та системного структурування інформації, де активно застосовані: різноманітна символіка, комп'ютери, навчальні програми, інтерактивні методики. З інженерної точки зору комп'ютерна графіка застосовується для створення креслень і креслярсько-конструкторських документів з використанням комп'ютерної техніки. Комп'ютерна графіка, в першу чергу, необхідна для таких задач: відображення результатів моделювання та розрахунків; для автоматизації побудови зображень; для вирішення задач геометричного моделювання, дизайну. Будь-яка автоматизована система комп'ютерної графіки є сучасним засобом відтворення зображень з набагато більшими можливостями, ніж традиційні креслярські інструменти. Це особливо ефективно при конструюванні виробів на базі параметрично заданих уніфікованих і типових елементів конструкцій, при створенні тривимірних геометричних моделей виробів і одержанні на їх основі зображень на площині.

Для цього пропонується при вивченні інженерної графіки використовувати просторові зображення об'єктів, просторові зображення в процесі розв'язування задач за допомогою 3D-моделювання.

Аналіз графічних комп'ютерних систем, призначених для створення креслень, показав, що не всі програми можуть підтримувати 2D та 3D - проектування. Тому всі програмні засоби були розділені на дві групи:

- комп'ютерні системи, які працюють в двовимірному просторі;
- комп'ютерні системи, які працюють в тривимірному просторі.

До програм, які працюються в двовимірному просторі можна віднести такі професійні програми як AutoCAD та CorelDraw Technical Suite [3, 4], так і невеликі спеціалізовані програми: A9CAD, LibreCAD [5, 6]. Ці професійні програми вже широко використовуються як у Європі, так і у всьому світі. Вони супроводжуються великою кількістю довідкової інформації, що значно полегшує роботу з цими програмними засобами. Ці програми можуть працювати як двовимірному так і в тривимірному просторі. Також вони підтримують можливість підключення додаткових бібліотек. Ці програми відповідають міжнародним стандартам ISO, але не підтримують державні стандарти України (ДСТУ)

[7]. Також професійне програмне забезпечення має платну ліцензію. Вигляд домашньої сторінки AutoCAD зображено на рис. 1.

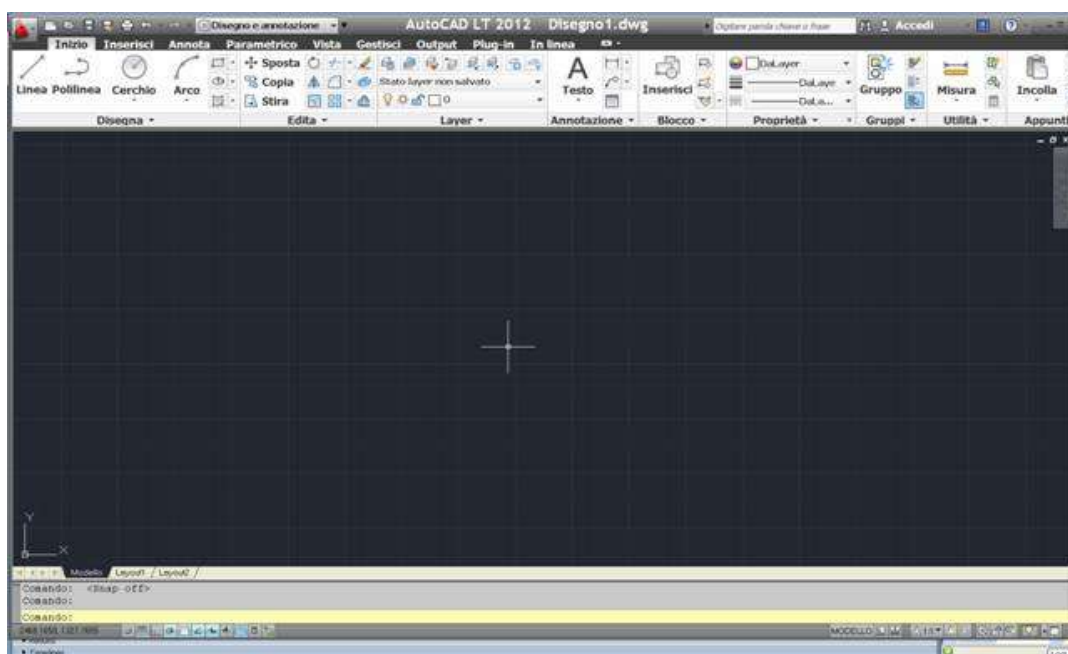

Рис. 1 – Домашня сторінка AutoCAD

Програма A9CAD є безкоштовною графічною комп'ютерною системою, має схожий з AutoCAD інтерфейс та досить не поганий функціонал. Але ця програма не використовує ДСТУ, і на сьогоднішній день не підтримується розробниками [5]. До невеликих спеціалізованих програм також відноситься LibreCAD. Ця програма має дуже зручний інтерфейс, є надзвичайно легкою, всього 200 Мб, та розповсюджується за безкоштовною ліцензією. Головною перевагою цієї програми є відповідність стандартам ДСТУ та ГОСТ. Робочий простір програми подано на рисунку 2.

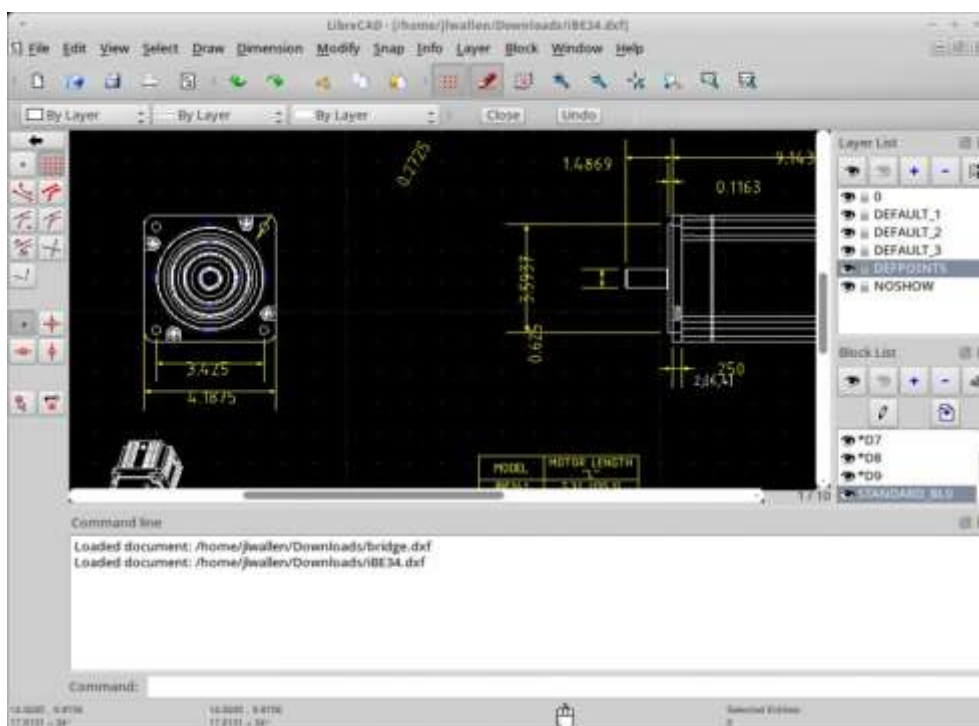

Рис. 2 – Робочий простір програми LibreCAD

У тривимірному просторі також працює програма FreeCAD [8]. Цією програмою дуже легко користуватись, вона має зручний інтерфейс та займає мало системних ресурсів. Програма поширюється з безкоштовною ліцензією. Також програма відповідає стандартам ДСТУ та ГОСТ. Єдиним недоліком є те, що програма знаходиться в розробці. Але останню стабільну версію можна завантажувати і користуватися нею.

Висновки

На основі проведеного аналізу, враховуючи відповідність державним стандартам України та доступність ліцензії, нами виділені програмні засоби LibreCAD та FreeCAD. Використання графічних комп'ютерних систем для створення просторових зображень об'єктів в процесі розв'язування задач є інтенсивним засобом підвищення результативності формування професійної спрямованості, набуття студентами вмінь самостійної роботи, розвитку графічних здібностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Слободянюк О. В. Формування вмінь з інженерної та комп'ютерної графіки в умовах дистанційного навчання: монографія / О. В. Слободянюк, В. Б. Мокін, Б. І. Мокін. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 208 с.
2. Ломов Б. Ф. Вопросы общей, педагогической и инженерной психологии / Ломов Б. Ф. - М.: Педагогика, 1998. - 296 с.
3. AutoCAD [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.autodesk.eu/products/autocad/overview> (дата звернення 27.02.2018).
4. CorelDraw Technical Suite [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.coreldraw.com/en/product/technical-suite-education/> (дата звернення 27.02.2018).
5. A9CAD [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/A9CAD> (дата звернення 27.02.2018).
6. LibreCAD [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://librecad.org/cms/home.html> (дата звернення 27.02.2018).
7. Кресленики технічні. Загальні принципи оформлення. Частина 1: ДСТУ ISO 128-1:2005. – Передмова та покажчик понять стандартів ISO серії 128 (ISO128-1:2003, IDT). – [Чинний від 2005 – 12 – 02]. – (Національні стандарти України). – Режим доступу – http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=54593
8. FreeCAD [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.freecadweb.org/wiki/About_FreeCAD (дата звернення 27.02.2018).

Юрій Олександрович Слободянюк — студент групи 2AB-146, факультет комп'ютерних систем та автоматики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Олена Валеріївна Слободянюк – к.пед.н., доцент кафедри системного аналізу, комп'ютерного моніторингу та інженерної графіки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e - mail:olenaslobodyanyuk@gmail.com.

Yurii O.Slobodianiuk – Department of computer systems and automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Olena V. Slobodianiuk - Ph. D., associate professor of the Department of systems analysis, computer monitoring` and engineering graphics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e - mail:olenaslobodyanyuk@gmail.com.